

Số: /KH-SYT

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

KẾ HOẠCH
Vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trong mùa mưa bão năm 2025

Thực hiện Công điện số 981/CD-BYT ngày 19/7/2025 của Bộ Y tế về việc chủ động triển khai công tác y tế ứng phó bão số 3, Công điện số 08/CD-UBND ngày 20/7/2025 của UBND thành phố Hà Nội về việc chủ động, tập trung ứng phó bão số 3 năm 2025 trên địa bàn Thành phố (*văn bản kèm theo*), Công văn số 544/PB-BTN ngày 13/6/2025 của Cục Phòng bệnh về việc hướng dẫn phòng, chống dịch bệnh trong và sau lụt bão, mưa lũ; Công văn số 3219/UBND-KGVX ngày 28/5/2025 của UBND thành phố Hà Nội về đẩy mạnh phòng, chống bệnh sốt xuất huyết, tay chân miệng, COVID-19 và dịch bệnh mùa mưa bão; kế hoạch số 186/KH-UBND ngày 14/7/2025 của UBND Thành phố Hà Nội về phòng, chống dịch bệnh đợt cao điểm phục vụ các hoạt động kỷ niệm 80 năm Cách mạng tháng Tám thành công (19/8/1945 - 19/8/2025), Quốc khánh nước CHXHCN Việt Nam (2/9/1945 - 2/9/2025) và nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2025 trên địa bàn Thành phố Hà Nội.

Để chủ động công tác vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trong mùa mưa bão năm 2025, Sở Y tế Hà Nội xây dựng kế hoạch vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trong mùa mưa bão năm 2025. Cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Chủ động các biện pháp y tế, vệ sinh môi trường và phòng chống dịch bệnh trước, trong và sau mưa bão, ngập lụt.
2. Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền, hướng dẫn các biện pháp về vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trong và sau mưa bão, ngập lụt.
3. Làm tốt công tác phòng chống dịch bệnh; Tăng cường kiểm tra, giám sát các hoạt động đảm bảo vệ sinh môi trường, nước sạch và phòng chống dịch bệnh tại các xã, phường; phát hiện và xử lý kịp thời không để dịch bệnh lây lan bùng phát.

II. HOẠT ĐỘNG TRỌNG TÂM

1. Trước khi mưa bão, ngập lụt xảy ra

- Xây dựng kế hoạch đảm bảo vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trong mùa mưa bão năm 2025 trên địa bàn. Bố trí nhân lực, đảm bảo dự trữ và cung cấp đủ thuốc, hóa chất, trang thiết bị xử lý nước, xử lý môi trường, phòng chống dịch bệnh theo quy định hiện hành.

- Tổ chức tuyên truyền đa dạng các hình thức về vệ sinh bảo quản và sử dụng nước sạch cho mục đích sinh hoạt; vệ sinh môi trường các biện pháp phòng, chống dịch bệnh trước, trong và sau mưa bão, ngập lụt.

- Duy trì việc thu gom, quản lý và xử lý rác thải theo quy định.

2. Khi có mưa bão, ngập lụt.

- Theo dõi chặt chẽ tình hình ngập lụt, tình hình vệ sinh môi trường và quản lý chất thải trong các cơ sở y tế trên địa bàn, chủ động nắm bắt tình hình, không để gián đoạn công tác y tế trong ứng phó với thiên tai và phòng, chống dịch bệnh trong và sau mưa bão. Tăng cường kiểm tra, giám sát vệ sinh, chất lượng nước sạch sử dụng cho mục đích sinh hoạt tại các đơn vị cấp nước tập trung, đơn vị sử dụng nước có bể chứa nước tập trung (chung cư, trường học, hộ gia đình...).

- Hỗ trợ cấp hóa chất xử lý nước, môi trường; hướng dẫn người dân, các đơn vị liên quan triển khai thau rửa và khử trùng bể chứa, dụng cụ chứa nước sạch bằng chế phẩm khử khuẩn đã được Bộ Y tế cấp giấy chứng nhận đăng ký lưu hành còn hiệu lực.

- Thực hiện các biện pháp thu gom, xử lý chất thải sinh hoạt; rác thải rắn y tế đảm bảo an toàn, phòng tránh nguy cơ phát tán mầm bệnh gây ảnh hưởng sức khỏe; tăng cường các biện pháp khử khuẩn, xử lý nước thải y tế đảm bảo yêu cầu trước khi xả thải ra môi trường.

- Tuyên truyền, hướng dẫn các đơn vị y tế và người dân tại các khu vực bị ngập lụt trên địa bàn triển khai ngay các hoạt động vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh.

- Giám sát chặt chẽ tình hình dịch bệnh truyền nhiễm, phát hiện kịp thời, xử lý triệt để các ổ dịch bệnh truyền nhiễm xảy ra tại các khu vực bị mưa bão, ngập lụt.

- Thống kê, báo cáo điểm ngập lụt, báo cáo dịch bệnh theo quy định.

3. Sau khi mưa bão, ngập lụt xảy ra

- Hỗ trợ, hướng dẫn các cơ sở y tế địa phương, các đơn vị liên quan và người dân thực hiện các biện pháp xử lý môi trường; thực hiện nguyên tắc nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đấy. Thu gom, xử lý xác động vật, gia cầm theo quy định; thực hiện khử trùng bể chứa, khử trùng nguồn nước sạch sử dụng cho mục đích sinh hoạt sau khi tổng vệ sinh; tổ chức phun hoá chất khử khuẩn, hoặc rắc vôi bột, phun hoá chất diệt côn trùng và véc tơ gây bệnh tại các khu vực bị ngập sau khi nước rút.

- Tiếp tục tuyên truyền cho người các biện pháp đảm bảo vệ sinh môi trường phòng chống dịch bệnh.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát vệ sinh chất lượng nước tại các đơn vị cấp nước tập trung, đôn đốc các đơn vị đảm bảo nồng độ Clo dư tự do trong nước cung cấp theo quy định; tăng cường kiểm tra, giám sát vệ sinh chất lượng nước tại các đơn vị có bể chứa tập trung (chung cư, trạm bơm tăng áp, trường học...).

- Kiểm tra, giám sát chặt chẽ việc thu gom, xử lý chất thải sinh hoạt; chất thải y tế trong các cơ sở y tế trên địa bàn theo quy định hiện hành. Giám sát chặt chẽ tình hình dịch bệnh truyền nhiễm để phát hiện kịp thời và xử lý triệt để các ổ dịch bệnh truyền nhiễm xảy ra tại các khu vực bị bão, mưa lũ, ngập lụt.

(Chi tiết nội dung hướng dẫn Vệ sinh môi trường phòng chống dịch bệnh trước, trong, sau ngập lụt tại phụ lục I, II, III, IV, V đính kèm).

4. Thống kê, báo cáo

Thực hiện chế độ thống kê, báo cáo khi có điểm ngập lụt do mưa bão gửi về Sở Y tế qua Trung tâm Kiểm soát bệnh tật thành phố Hà Nội để tổng hợp báo cáo Sở Y tế *(mẫu báo cáo tại phụ lục VI đính kèm).*

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Đề nghị UBND các phường, xã

- UBND các xã, phường xây dựng kế hoạch hoạt động vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh mùa mưa bão năm 2025 hoặc lồng ghép trong kế hoạch/phương án phòng chống thiên tai trên địa bàn; bố trí kinh phí, đảm bảo dự trữ và cung cấp đủ thuốc, vật tư, hóa chất, trang thiết bị xử lý nước, xử lý môi trường, dự trữ cơ sở thuốc để cấp phát đối với một số bệnh thường gặp mùa mưa bão (da liễu, tiêu hóa, mắt...), hóa chất (cloramin B, phèn chua...) theo phương án 4 tại chỗ.

- Tổ chức tuyên truyền, khuyến cáo các nội dung về bảo quản, sử dụng nước sạch cho mục đích sinh hoạt; vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trước, trong, sau mưa lũ, ngập lụt.

- Chỉ đạo Trạm Y tế phối hợp với các đơn vị liên quan xây dựng kế hoạch chi tiết và tổ chức các hoạt động vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh mùa mưa bão năm 2025.

+ Tổ chức giám sát đánh giá, thống kê các điểm nguy cơ ngập lụt trên địa bàn để chủ động triển khai các hoạt động vệ sinh môi trường trước mùa mưa bão.

+ Tham mưu tổ chức các hoạt động vệ sinh môi trường trước, trong và sau khi mưa bão, ngập, ứng theo hướng dẫn; duy trì thu gom, xử lý chất thải theo quy định.

+ Thực hiện kiểm tra, giám sát đột xuất vệ sinh, chất lượng nước tại các đơn vị cấp nước thực hiện khai thác, sản xuất nước sạch theo thẩm quyền, đơn vị và hộ gia đình tự khai thác nước để sử dụng cho mục đích sinh hoạt ở vùng bị ngập lụt do mưa lũ.

+ Phối hợp theo dõi chặt chẽ tình hình ngập lụt, tình hình vệ sinh môi trường và quản lý chất thải trong các cơ sở y tế trên địa bàn, khu vực dân cư bị ngập lụt; hướng dẫn các đơn vị, người dân có biện pháp vệ sinh môi trường, bảo quản nguồn nước, xử lý môi trường ngay sau khi nước rút.

+ Giám sát chặt chẽ tình hình dịch bệnh truyền nhiễm để phát hiện kịp thời và xử lý triệt để các ổ dịch bệnh truyền nhiễm xảy ra tại các khu vực bị mưa bão, ngập lụt.

+ Thực hiện chế độ, thống kê báo cáo trước, trong, sau khi có điểm ngập lụt do mưa bão trên địa bàn về Sở Y tế (*Địa chỉ nhận báo cáo Trung tâm Kiểm soát bệnh tật thành phố Hà Nội, số 70 Nguyễn Chí Thanh, phường Láng, thành phố Hà Nội, địa chỉ Email: ytdphanoi@gmail.com*) theo quy định.

2. Các phòng ban Sở Y tế

2.1. Phòng Nghiệp vụ Y

- Xây dựng và triển khai kế hoạch vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trong mùa mưa bão năm 2025.

- Thành lập các đoàn kiểm tra, giám công tác phòng chống thiên tai, cứu nạn, cứu hộ trong mùa mưa bão năm 2025 tại các đơn vị trong ngành và các xã, phường.

- Tổng hợp số liệu, báo cáo cấp trên theo quy định.

2.2. Các phòng ban khác:

Theo chức năng nhiệm vụ được giao hướng dẫn, kiểm tra, giám sát, đôn đốc công tác đảm bảo vệ sinh phòng chống dịch tại các đơn vị.

3. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật thành phố Hà Nội

- Xây dựng, hướng dẫn triển khai kế hoạch vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trong mùa mưa bão năm 2025.

- Đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền về nước sạch, vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh mùa mưa bão đa dạng hóa các hình thức. Đưa nội dung tuyên truyền trên trang thông tin điện tử của ngành, Trung tâm.

- Chủ trì, thành lập các đoàn giám sát, hỗ trợ chuyên môn cho các xã phường về công tác giám sát chất lượng nước sạch; vệ sinh, bảo quản và sử dụng nước sạch cho mục đích sinh hoạt; vệ sinh môi trường, vệ sinh phòng chống dịch bệnh; giám sát các côn trùng, véc tơ truyền bệnh truyền nhiễm. Hỗ trợ chuyên môn trong công tác giám sát phát hiện sớm ca bệnh/dịch, xử lý ca bệnh, ổ dịch; không để dịch bệnh lan rộng trên địa bàn. Chú trọng các xã phường có các điểm nguy cơ ngập úng; khu vực ngập lụt và khu vực bị ảnh hưởng khi xảy ra mưa bão, ngập lụt.

- Hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật trong công tác xử lý môi trường, khắc phục hậu quả do mưa bão, ngập lụt tại các xã phường, khu vực bị ảnh hưởng khi xảy ra mưa bão, ngập lụt.

- Kiểm tra, giám sát vệ sinh, chất lượng nước sạch sử dụng cho mục đích sinh hoạt tại các đơn vị cấp nước theo phân cấp. Giám sát hỗ trợ các xã/phường có điểm nguy cơ ngập úng trong công tác ngoại kiểm chất lượng nước; vệ sinh môi trường phòng chống dịch bệnh trong mùa mưa bão.

- Tổng hợp số liệu, báo cáo về công tác vệ sinh môi trường phòng chống dịch mùa mưa bão, ngập lụt năm 2025 gửi Sở Y tế.

4. Các đơn vị Y tế công lập trực thuộc Sở Y tế

- Tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn cán bộ y tế và người dân thực hiện các biện pháp chuẩn bị, sẵn sàng với ứng phó với tình trạng mưa lớn, bão, lũ, chuẩn bị các vật dụng chứa nước sạch, phương tiện, dụng cụ xử lý môi trường, xử lý nước; thu gom, quản lý chất thải y tế, đảm bảo vệ sinh cá nhân, an toàn thực phẩm... theo hướng dẫn của Bộ Y tế.

- Bố trí nhân lực, đảm bảo dự trữ và cung cấp đủ thuốc, hóa chất, trang thiết bị xử lý nước, xử lý môi trường. Xây dựng các phương án chuẩn bị xử lý nước, vệ sinh môi trường; phương án bảo đảm an toàn các công trình, thiết bị xử lý chất thải y tế và thực hiện quản lý chất thải y tế theo quy định hiện hành.

- Thực hiện các biện pháp thu gom, xử lý chất thải rắn y tế đảm bảo an toàn, phòng tránh nguy cơ phát tán mầm bệnh gây ảnh hưởng sức khỏe; tăng cường các biện pháp khử khuẩn, xử lý nước thải y tế đảm bảo yêu cầu trước khi xả thải ra môi trường.

- Các bệnh viện tuyến Thành phố, bệnh viện ngoài công lập và các bệnh viện tuyến huyện trên địa bàn chuẩn bị sẵn sàng nhân lực, vật tư trang thiết bị, cơ sở thuốc để tham gia cứu nạn, cứu hộ nhận và triển khai nhiệm vụ hỗ trợ khi có yêu cầu của cấp trên. Kiện toàn các đội cấp cứu cơ động, đội phẫu thuật cơ động, sẵn sàng tham gia thực hiện nhiệm vụ khi có yêu cầu.

- Nghiêm túc thực hiện công tác ứng trực, đáp ứng y tế và thống kê báo cáo theo quy định.

Trên đây là Kế hoạch vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trong mùa mưa bão năm 2025; Sở Y tế Hà Nội đề nghị các đơn vị nghiêm túc triển khai thực hiện để đảm bảo công tác vệ sinh phòng chống dịch bệnh trên địa bàn *(Trong quá trình triển khai thực hiện, nếu có vướng mắc, liên hệ Ths. Bs. Chủ Thị Chung, Trưởng khoa Sức khỏe môi trường – Y tế trường học, Trung tâm Kiểm soát Bệnh thành phố Hà Nội, SĐT: 0983676678).*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ Y tế; | (để báo cáo)
- UBND Thành phố
- BGĐ Sở Y tế; (để p/h chỉ đạo)
- Các phòng, ban Sở Y tế; (để thực hiện)
- Các đơn vị trong ngành; (để thực hiện)
- UBND các phường, xã; (để p/h chỉ đạo)
- Lưu: VT, NVY_{PHÚC}.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Vũ Cao Cường

PHỤ LỤC I
HƯỚNG DẪN VỀ SINH MÔI TRƯỜNG TRƯỚC KHI NGẬP LỤT
 (Kèm theo Kế hoạch số: /KH-SYT ngày / /2025 của Sở Y tế Hà Nội)

1. Đối với các nguồn nước

- Chuẩn bị nắp và ni lông để bịt miệng giếng khơi, bể nước mưa, lu hoặc nút, bịt miệng giếng khoan.
- Bịt miệng giếng, lu, nút giếng khoan trước khi sơ tán hoặc thấy có nguy cơ bị ngập. Lưu ý khi bịt miệng giếng cần có một khe nhỏ cho khí thoát ra khi nước dâng lên.
- Nơi có cung cấp nước máy phải dự trữ nước trong các bể chứa, dụng cụ chứa nước ở trên cao.
- Dự trữ một số chai nước uống, đặc biệt các gia đình có trẻ nhỏ.

2. Đối với nhà tiêu và chuồng gia súc, gia cầm

- Nhà tiêu hai ngăn: Lấy hết phân ra, đào hố ủ lèn chặt đất, mỗi ngăn đổ khoảng 2 - 3 kg vôi bột, chuẩn bị sẵn vật liệu để gắn nắp đậy lỗ đi tiêu.
- Nhà tiêu tự hoại, bán tự hoại hoặc thấm dột nước: Chuẩn bị sẵn nút bện xi.
- Chuồng gia súc, gia cầm: Lấy hết phân ra ủ, xử lý chuồng trại bằng vôi bột. Trường hợp cần thiết có thể phải dời chuồng gia súc, gia cầm đến nơi đất cao để tránh bị ngập lụt.

PHỤ LỤC II

HƯỚNG DẪN VỆ SINH MÔI TRƯỜNG TRONG KHI NGẬP LỤT

(Kèm theo Kế hoạch số: _____ /KH-SYT ngày _____ / _____ /2025 của Sở Y tế Hà Nội)

1. Đối với các nguồn nước

Quy trình như sau:

Làm trong nước → Khử trùng bằng hóa chất → Đun sôi → Ăn, uống

1.1. Làm trong nước:

- Cách làm trong nước bằng phèn chua:
- + Liều lượng: Sử dụng một trong các cách tính sau
 - 1g phèn chua (nửa đốt ngón tay) cho 20 lít nước
 - 10 gam phèn chua cho 200 lít nước
 - 50 gam phèn chua cho 1.000 lít nước (1 m³ nước)
- + Cách làm: Hòa tan phèn trong một gáo nước cho tan hết, đổ vào dụng cụ chứa nước và khuấy đều, để lắng 30 phút, gạn lấy nước trong.
- Nếu không có phèn chua: Dùng vải sạch lọc nước, làm vài lần đến khi nước trong.

1.2. Khử trùng bằng hóa chất

- Hóa chất: Hiện nay loại hóa chất dùng phổ biến là Cloramin B bột hàm lượng 25-27% hoạt tính.

- Liều lượng: đối với Cloramin B bột 25-27% hoạt tính, pha 0,3 gam bột Cloramin B cho 30 lít nước

Có thể dùng thìa ước tính như sau:

- 1 thìa canh đầy tương đương 10 gam
- 1/3 thìa bột Cloramin B cho 300 lít
- 1 thìa Cloramin B cho khoảng 1.000 lít nước (1 m³ nước).
- Cách khử trùng:
 - + Cho nước vào xô, chậu, dụng cụ chứa nước, tốt nhất dùng dụng cụ chứa nước có định lượng. Ví dụ sử dụng xô khoảng 10 - 20 lít
 - + Hòa tan Cloramin B vào gáo nước rồi đổ vào dụng cụ chứa nước; Trộn đều, mức nước lên, khi thấy mùi Clo là được.
 - + Dùng nước sau xử lý 30 phút.
 - + Đun sôi trước khi dùng.

Lưu ý:

- + Không tiến hành khử trùng đồng thời với đánh phèn vì phèn hoặc các chất hữu cơ trong nước sẽ hấp phụ hết Clo hoạt tính và làm mất tác dụng khử trùng của Clo.
- + Sau khi khử trùng ngửi thấy mùi Clo thì việc khử trùng mới có tác dụng.

- + Nếu lỡ cho quá nhiều Clo thì chờ thêm nửa giờ hoặc một giờ nữa cho bớt mùi nồng. Nước này vẫn phải đun sôi rồi mới uống được.

1.3. Khử trùng bằng nhiệt:

Đun sôi nước trước khi sử dụng.

2. Xử lý phân trong khi ngập lụt

2.1. Xử lý phân người

- Đào hố tiêu tạm thời ở chỗ đất cao, chưa bị ngập và cách xa nhà ở, nguồn nước trên 50m.

- Hộ gia đình: Đào những hố nhỏ kích thước 0,5m x 0,5m x 0,5m.

- Nơi sơ tán: Đào hố tiêu nông hoặc sâu cho khoảng 100 người dùng

Hố nông: 30cm x (300 - 350cm) x (90 - 150cm);

Hố sâu: (75 - 90cm) x (300 - 350cm) x (180 - 240cm).

Khi sử dụng xong dùng tro hoặc đất lấp lại, khi kết thúc sơ tán phải lấp đất kỹ và lèn chặt.

- Nơi nước ngập cao, không kịp sơ tán hoặc phải ở lại nơi ngập lụt thì tạm thời sử dụng thùng, chậu, rổ... lót nylon, đổ tro, trấu hoặc đất vào, đi tiêu vào đó rồi treo phía ngoài nhà hoặc trên cây, khi nước rút đem đi chôn. Có thể bố trí nhà tiêu di động để thu gom và xử lý phân.

2.2. Xử lý phân gia súc, gia cầm

- Tập trung và chôn hàng ngày chỗ đất cao, chưa ngập, cách xa nơi ở, nguồn nước trên 50m. Trước khi lấp đất, rắc vôi bột để khử trùng tránh gây ô nhiễm.

- Nơi không có chỗ chôn cần tập trung, xử lý bằng vôi bột và đóng vào các bao kín để ở nơi đất cao không ngập nước; dùng túi nylon bọc kín tránh ruồi, mùi hôi. Khi nước rút đem đi chôn.

3. Quản lý gia súc, gia cầm và xử lý xác súc vật trong khi ngập lụt

- Gia súc và gia cầm phải được quản lý chặt chẽ, không thả rông gia súc, gia cầm để tránh làm ô nhiễm môi trường. Làm vệ sinh chuồng trại và tẩy uế hàng ngày bằng các loại hóa chất khử trùng thông thường như: vôi bột, Cloramin B.

- Nếu thấy gia súc, gia cầm có biểu hiện mắc bệnh phải cách ly hoặc đem tiêu hủy (chôn hoặc đốt) đúng theo quy định.

+ Trước khi chôn xác súc vật chết hoặc bị bệnh cần xử lý bằng vôi bột hoặc hóa chất sát trùng, tốt nhất là bao gói kín bằng vật liệu không thấm nước và chôn ở nơi đất cao xa nguồn nước và khu dân cư.

+ Đào hố chôn sao cho tất cả xác súc vật được vùi sâu dưới đất ít nhất 0,8m, đổ 2 - 3kg vôi bột lên trên, hoặc phun dung dịch hóa chất khử trùng,

tẩy uế (Crezil, Cloramin B,...) nồng độ cao (có thể tới 100mg/l Cloramin B) rồi lấp đất, lèn chặt.

- + Cắm biển báo hiệu nơi chôn xác súc vật để tránh bị đào bới.
- + Trường hợp phải chôn ở nơi có nguy cơ ngập nước thì phải lèn chặt bằng đất đá không để xác súc vật nổi lên.
- + Những nơi có điều kiện có thể thiêu hủy xác động vật chết.

4. Thu gom, xử lý rác thải y tế

- Chất thải y tế phải được phân loại, thu gom đúng quy định. Trong quá trình thu gom, túi đựng chất thải phải được buộc kín miệng túi, thùng đựng chất thải phải đậy nắp kín, đảm bảo không bị rơi, rò rỉ chất thải làm phát tán mầm bệnh ra bên ngoài.

- Khu vực lưu giữ tạm thời chất thải y tế trong thời gian mưa, lũ cần được bố trí ở một khu vực nền cao thoát nước, có mái che, cách xa khu vực ở của người dân. Trường hợp khu lưu giữ chất thải y tế tạm thời không có mái che, cần để chất thải vào túi nilon không thấm nước và buộc chặt miệng túi. Bố trí các phương tiện, dụng cụ, túi, thùng để thực hiện thu gom chất thải; khử khuẩn, vệ sinh môi trường...

- Rác thải y tế phải được chuyển giao cho đơn vị có chức năng phù hợp do địa phương lựa chọn để phân loại, thu gom, vận chuyển, xử lý theo quy định.

PHỤ LỤC III

HƯỚNG DẪN VỆ SINH MÔI TRƯỜNG SAU KHI NGẬP LỤT

(Kèm theo Kế hoạch số: /KH-SYT ngày / /2025 của Sở Y tế Hà Nội)

1. Đối với các nguồn nước

Quy trình như sau:

Thau rửa dụng cụ chứa nước hoặc giếng → Làm trong nước → Khử trùng bằng Cloramin B → Đun sôi → Ăn, uống

1.1. Bước 1: Thau rửa dụng cụ chứa nước, giếng nước:

- Đối với dụng cụ chứa nước: Thau rửa sạch
- Đối với giếng nước:
 - + Khai thông tất cả các vũng nước xung quanh khu vực giếng.
 - + Tháo bỏ nắp và nilong bịt miệng giếng.
 - + Trước khi làm trong và khử trùng phải tiến hành thau vét giếng. Dùng nước giếng dội lên thành cho trôi hết đất cát và rác bám trên thành giếng và sàn giếng.
- Nếu giếng ngập lụt, nước đục:
 - + Thau vét giếng: Múc cạn nước và vét bùn cặn.
 - + Trường hợp không thể thau vét được thì nên chọn một giếng khác để xử lý và dùng chung.
 - + Nếu tất cả các giếng trong khu vực đó đều không thể thau vét được thì có thể áp dụng biện pháp xử lý tạm thời: mức nước lên bể chứa rồi đánh phèn và khử trùng, tiến hành thau rửa sau.
- Nếu giếng bị ngập nhưng nước không tràn vào giếng và nước trong:

Khử trùng nước trong giếng để sử dụng. Nếu điều kiện cho phép thì mức cạn, thau rửa, tiến hành thau rửa giếng sau.

1.2. Bước 2: Làm trong nước

- Cách làm trong nước bằng phèn chua:

Liều lượng: 10 gam phèn chua cho 200 lít nước

50 gam phèn chua cho 1.000 lít nước (1m³ nước)

Nếu nước đục nhiều có thể cho lượng phèn tối đa tới 100g/1.000 lít (1m³).

Cách làm: Hòa tan hết lượng phèn cần thiết vào một gầu nước, tưới đều lên giếng nước, thả gầu chìm sâu xuống nước rồi kéo mạnh lên khoảng 10 lần rồi để từ 30 phút đến 1 giờ cho cặn lắng hết thì tiến hành khử trùng.

1.3. Bước 3: Khử trùng nước

- Nguyên tắc: Nước sau khử trùng phải có nồng độ Clo dư: 0,2 - 1,0 mg/lít (có mùi nồng của Clo).
 - Cách khử trùng: Nồng độ 10g/1 m³ nước
 - + Đối với bể chứa nước:
 - Thau rửa bể chứa
 - Xử lý bằng Cloramin B theo nồng độ 10g/1m³ nước
 - + Đối với giếng nước (giếng khơi, giếng đào): Múc một gầu nước, hòa lượng Cloramin B vào nước, khuấy cho tan hết. Tưới đều gầu nước này vào giếng. Thả gầu cho chìm sâu đến nửa cột nước rồi kéo lên kéo xuống khoảng 10 lần. Nếu không ngửi thấy mùi Clo trong nước thì cho thêm khoảng 1/3 thìa canh bột hóa chất trên vào giếng và khuấy đều, cho thêm đến khi nào nước giếng có mùi Clo thì thôi. Dùng nước giếng này dội lên thành giếng để khử trùng, sau đó để khoảng 30 phút là có thể dùng được.
- Lưu ý: Trong trường hợp không có hóa chất khử trùng, chỉ ăn uống nước đã đun sôi 10 phút trở lên và không ăn các loại rau sống rửa bằng nước chưa khử trùng.*
- + Đối với giếng khoan: Bơm hết nước đục và bơm tiếp 15 phút nữa bỏ nước đi sau đó có thể sử dụng được. Cần chú ý làm vệ sinh bơm, sào giếng.

2. Xử lý môi trường

- Nước rút đến đâu, các gia đình làm vệ sinh nhà cửa và huy động cộng đồng làm vệ sinh môi trường đến đó, đẩy được phù sa ra khỏi nhà, sân và đường đi.
- Khi nước rút hết: Cần khơi thông cống rãnh, lấp vũng nước đọng, chôn lấp xác gia súc vật chết, tẩy uế.
- Dọn dẹp vệ sinh nhà cửa, phơi khô quần áo, không treo mắc quần áo ẩm ướt vào một chỗ để làm nơi trú ẩn cho muỗi.
- Làm vệ sinh và tu sửa nhà tiêu (nếu không hỏng nặng). Nếu nhà tiêu hỏng nặng, chọn nơi cao ráo xa nhà, xa giếng (20m) đào hố đi tạm rồi lấp đất, ngăn chặn côn trùng, súc vật tiếp xúc với phân, chờ một vài tuần sửa lại nhà tiêu.

Cách xử lý xác súc vật chết:

- Tính toán lượng xác súc vật chết cần xử lý
- Vị trí chôn xác súc vật: tốt nhất là chôn ở ngoài đồng, xa các nguồn nước (ao, hồ, sông....) ít nhất 50m. Có thể chôn xác súc vật ở trong vườn nhưng cần lưu ý là phải cách xa các giếng nước ít nhất 30m và phải xử lý kỹ bằng hóa chất khử trùng tẩy uế.

- Đào hố chôn:
Vùi sâu xác súc vật dưới đất ít nhất 0,8m.
Chuyển toàn bộ xác súc vật và hót một lớp đất dày 10cm chỗ xác súc vật nằm cho vào hố chôn.
Đổ 2 - 3 kg vôi bột lên trên, hoặc phun dung dịch hóa chất khử trùng, tẩy uế (Crezil, Cloramin B) nồng độ cao (có thể tới 100 mg/l Cloramin B) rồi lấp đất, lèn chặt.
Cấm biển báo hiệu nơi chôn xác súc vật để tránh bị đào bới.
- Khử trùng nơi có xác súc vật:
Sau khi chuyển xác súc vật đi chôn, phun thuốc khử trùng hoặc rắc vôi bột vào chỗ đó.
Nếu không có vôi bột hay hóa chất khử trùng thì có thể tập trung rác (khô) vào chỗ đó và đốt.
- Kiểm tra nơi chôn xác súc vật: Hàng ngày phải kiểm tra nơi chôn xác súc vật xem có bị súc vật hoặc chuột bọ đào bới hay không. Nếu phát hiện có mùi hôi thối hoặc bị đào bới thì phải lấp lại và rào chắn.

PHỤ LỤC IV
CÁC BIỆN PHÁP VỆ SINH MÔI TRƯỜNG, Y TẾ CẤP BÁCH ĐỂ KHẮC
PHỤC HẬU QUẢ BÃO LỤT

(Kèm theo Kế hoạch số: /KH-SYT ngày / /2025 của Sở Y tế Hà Nội)

1. Hướng dẫn và vận động nhân dân ăn chín, uống chín, dùng Cloramin B hoặc hóa chất khác được Bộ Y tế khuyến cáo để khử trùng nước trước khi sử dụng. Hướng dẫn rộng rãi các biện pháp xử lý môi trường và xử lý nước đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm trên các phương tiện thông tin đại chúng. Ở nơi nước rút phải tổ chức thau rửa bể nước, giếng nước và dùng Cloramin B để khử trùng.
2. Thực hiện nguyên tắc nước rút đến đâu làm vệ sinh môi trường đến đó, tổ chức thu gom xử lý và chôn cất xác người và động vật. Sử dụng vôi bột hoặc các hóa chất được Bộ Y tế chỉ định xử lý khi chôn cất.
3. Kịp thời phát hiện và dập tắt dịch bệnh truyền nhiễm như: tiêu chảy, đau mắt đỏ, viêm đường hô hấp, nước ăn chân, cảm cúm, đặc biệt cần đề phòng dịch tả, lỵ thương hàn...
4. Tổ chức phun hóa chất diệt côn trùng tại các vùng có nguy cơ đề phòng dịch sốt xuất huyết, sốt rét và các bệnh dịch khác do côn trùng truyền bệnh.
5. Triển khai sử dụng các loại vắc xin phòng bệnh khi có chỉ định.
6. Cung cố tủ thuốc thiết yếu tại các cơ sở y tế nhất là ở những nơi bị cuốn trôi hoặc hư hỏng nặng do ngập lụt, đảm bảo cung cấp đủ thuốc thiết yếu phục vụ nhân dân.

PHỤ LỤC V
HƯỚNG DẪN PHÒNG, CHỐNG
MỘT SỐ BỆNH THƯỜNG GẶP TRONG MÙA MƯA LŨ, NGẬP LỤT
(Kèm theo Kế hoạch số: /KH-SYT ngày / /2025 của Sở Y tế Hà Nội)

I. Biện pháp phòng bệnh chung

- Đảm bảo lựa chọn và chế biến thực phẩm an toàn, hợp vệ sinh, ăn chín uống sôi. Tuyệt đối không sử dụng gia súc, gia cầm chết làm thức ăn hoặc chế biến thực phẩm. Đối với khu vực bị ngập lụt, sạt lở gây chia cắt, cần chuẩn bị cung cấp lương thực, nước uống an toàn. Khuyến khích sử dụng thực phẩm chế biến sẵn như lương khô, mỳ gói, nước uống đóng chai.
- Thường xuyên rửa tay với xà phòng trước và sau khi chế biến thực phẩm, trước khi ăn và sau khi đi vệ sinh.
- Vệ sinh cá nhân hàng ngày, rửa chân sạch và lau khô các kẽ ngón chân sau khi tiếp xúc với nước lũ, nước bị nhiễm bẩn.
- Thực hiện nguyên tắc nước rút đến đâu làm vệ sinh đến đấy, thu gom, xử lý xác động vật, gia cầm theo hướng dẫn của nhân viên y tế.
- Trường hợp các nguồn cấp nước như giếng khoan, giếng khơi bị ngập úng thì phải được lọc và khử trùng trước khi sử dụng. Thau rửa bể nước, giếng nước, dụng cụ chứa nước và dùng hóa chất để khử trùng nước ăn uống và sinh hoạt theo hướng dẫn của nhân viên y tế.
- Tiêu diệt loăng quăng/bọ gậy, diệt muỗi.
- Khi có dấu hiệu nghi ngờ nhiễm bệnh, cần đến khám và điều trị tại các cơ sở y tế gần nhất.

II. Biện pháp phòng, chống một số bệnh thường gặp trong mùa mưa lũ, ngập lụt

1. Phòng, chống bệnh lây truyền qua đường tiêu hóa (tiêu chảy cấp, tả, lỵ, thương hàn, bệnh viêm gan A).

- Đảm bảo xử lý nước ăn uống, vệ sinh môi trường và vệ sinh cá nhân. Thực hiện nguyên tắc "Ăn chín, uống chín", đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm.
- Đảm bảo đủ nước sạch cho ăn uống, sinh hoạt. Rửa tay bằng xà phòng trước khi ăn, sau khi đi vệ sinh.
- Xử lý tốt nguồn phân, chất thải, rác thải và xác động vật chết.
- Uống hoặc tiêm vắc xin phòng bệnh khi có chỉ định đối với các bệnh có vắc xin.
- Khi có dấu hiệu nghi ngờ nhiễm bệnh, cần đến khám và điều trị tại các cơ sở y tế gần nhất.

2. Phòng, chống bệnh đường hô hấp (cảm lạnh, cúm, viêm họng, viêm đường hô hấp)

- Giữ ấm khi thời tiết lạnh, nhất là ở trẻ em và người già.
- Hạn chế tiếp xúc với người có biểu hiện bị cúm, viêm đường hô hấp.
- Đảm bảo đủ dinh dưỡng.
- Khi có dấu hiệu nghi ngờ nhiễm bệnh, cần đến khám và điều trị tại các cơ sở y tế gần nhất.

3. Phòng, chống bệnh đau mắt đỏ

- Không rửa mặt hoặc tắm bằng nước bẩn.
- Không để trẻ em tắm gội, chơi đùa với nước bẩn.
- Rửa tay bằng xà phòng với nước sạch.
- Không dùng chung khăn mặt và chậu chung với người bị đau mắt đỏ.
- Sử dụng các thuốc nhỏ mắt thông thường cho tất cả những người có nguy cơ tiếp xúc với nước bẩn.

Chú ý diệt ruồi vì ruồi truyền bệnh đau mắt đỏ từ người bệnh sang người lành.

4. Phòng, chống bệnh ngoài da (nấm chân, tay và một số bệnh nhiễm khuẩn ngoài da)

- Không tắm gội và giặt quần áo bằng nước bẩn. Nếu không có nước giếng đã được khử trùng thì phải đánh phèn hoặc lọc nước bằng cát.
- Không mặc áo quần ẩm ướt.
- Không bơi lội, tắm gội hoặc chơi đùa trong nước ngập vì nước rất bẩn, ngoài gây bệnh ngoài da mà còn gây ra bệnh đường tiêu hoá do nuốt phải nước bẩn.
- Hạn chế lội vào chỗ nước bẩn tù đọng. Nếu bắt buộc phải lội vào nước bẩn thì ngay sau đó phải rửa ngay bằng nước sạch và lau khô, nhất là các kẽ ngón tay, ngón chân.

5. Phòng, chống bệnh sốt xuất huyết

- Ngủ màn, mặc quần áo dài phòng muỗi đốt kể cả ban ngày.
- Đậy kín tất cả các dụng cụ chứa nước để muỗi không vào đẻ trứng.
- Loại bỏ các phế thải như chai, lọ, lốp ô tô... hoặc các hốc nước tự nhiên để không cho muỗi đẻ trứng.
- Phun hoá chất diệt muỗi ở các nơi có nguy cơ cao hoặc khu vực có ổ dịch sốt xuất huyết.
- Khi bị sốt đến ngay cơ sở y tế để được khám và tư vấn điều trị. Không tự ý điều trị tại nhà.

PHỤ LỤC VI
MẪU BÁO CÁO

UBND XÃ/PHƯỜNG...
TRẠM Y TẾ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

....., ngày tháng năm 2025

BÁO CÁO

**Tình hình vệ sinh môi trường khu vực trước, trong và sau ngập lụt do
mưa bão, ngập lụt**

Ngày / /2025)

I. Công tác chuẩn bị trước mùa mưa bão, ngập lụt

TT	Nội dung	Kết quả	Ghi chú
1	Tổ chức chỉ đạo		
-	Kế hoạch đảm bảo nước sạch, vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh trong mùa mưa lũ	Số KH:	
2	Nội dung các hoạt động		
2.1	Tuyên truyền, hướng dẫn cho người dân về vệ sinh môi trường, phòng chống dịch bệnh mùa mưa bão, ngập lụt (Ghi rõ nội dung)		
-	Số buổi		
-	Số người tham dự		
-	Hình thức tuyên truyền khác		
2.2	Dự trữ cơ sở thuốc, hóa chất, trang thiết bị xử lý nước, xử lý môi trường (ghi rõ từng loại, số lượng)		

II. Trong khi mưa bão, ngập lụt xảy ra

1. Tại hộ gia đình

TT	Tên thôn/ tổ	Hộ gia đình			Công trình cấp nước						Số chuồng có chăn nuôi gia súc, gia cầm	Số điểm chôn rác
					Giếng khoan		Giếng khơi		Bể chứa nước mưa			
		Tổng số	Số bị ngập	Số còn bị ngập	Số bị ngập /tổng số	Số còn bị ngập	Số bị ngập/tổng số	Số còn bị ngập	Số bị ngập /tổng số	Số còn bị ngập		
.....												
Tổng số												

2. Tại cơ quan, trường học, cơ sở y tế

TT	Tên đơn vị (Cơ sở y tế, trường học, cơ quan bị ngập lụt)	Thời gian bắt đầu bị ngập	Thời gian hết ngập

3. Các hoạt động triển khai

3.1. Hoạt động truyền thông

Các hoạt động	Đơn vị tính	Kết quả
- Phát thanh		
+ Số tin, bài	bài	
+ Số lượt phát thanh	lượt	
- Tờ rơi/tờ hướng dẫn	tờ	
- Truyền thông trực tiếp hộ gia đình	lượt	
- Trang thông tin điện tử		
- Trang mạng xã hội		
Khác (ghi rõ)		

3.2. Hỗ trợ hóa chất khử khuẩn

Tên hoá chất	Đơn vị tính	Số lượng
- Cloramin B:		
Số hiện có	Kg	
Số đã cấp	Kg	
- Vôi bột		
Số hiện có	Kg	
Số đã cấp	Kg	
- Phèn chua		
Số hiện có	Kg	
Số đã cấp	Kg	
- Khác (ghi rõ)	Kg	

3.3. Hỗ trợ xử lý vệ sinh môi trường, nguồn nước

Nội dung	Đơn vị tính	Số lượng	Nội dung hỗ trợ
- Thôn/tổ được hỗ trợ xử lý			
- Số hộ gia đình được hỗ trợ xử lý			
- Số chân rác được xử lý			
- Số đơn vị, cơ quan trường học được xử lý			

3.4. Hỗ trợ khác: (cung cấp nước sạch, nước uống đóng bình ...)

III. Sau khi mưa bão, ngập lụt xảy ra

TT	Nội dung	Đơn vị tính	Số lượng
1	Hướng dẫn các đơn vị và người dân thực hiện các biện pháp xử lý nguồn nước, vệ sinh môi trường, xử lý chất thải, xử lý xác súc vật chết		

-	Số đơn vị được hướng dẫn		
-	Số hộ gia đình được hướng dẫn		
-	Số hộ gia đình đã được vệ sinh		
-	Số hộ gia đình đã được xử lý nguồn nước		
2	Kiểm tra, giám sát vệ sinh chất lượng nước cấp cho ăn uống sinh hoạt từ các đơn vị cấp nước tập trung, đơn vị sử dụng nước, hộ gia đình		
-	Số đơn vị cấp nước được kiểm tra		
-	Số đơn vị sử dụng nước có bể chứa tập trung được kiểm tra		
-	Số hộ gia đình được kiểm tra		

Khác (Ghi rõ)

.....

.....

THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, ĐỀ XUẤT

.....

.....

XÁC NHẬN CỦA ĐƠN VỊ

NGƯỜI BÁO CÁO